

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a "Képes Világ"-pal együtt egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVÉD

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája.

Uj vasuterv.

Csongrád—Mezőtur.

Van már egy pár hete, hogy a vidéki és néhány fővárosi lapban megjelent egy hírecske, mely szerint a csongrád-tiszaföldvári keskenyvágányu vasutat tovább viszik és pedig Ócsodón és Mesterszálláson át egészen Mezőturig. A hír beszámol arról is, hogy a tervezett vasut iránt nagy a lelkesedés, Mesterszállás és Mezőtur megszavazták a hozzájárulást, Ócsöd hozzájárulása minden pillanatban várható.

A csongrád—tiszaföldvári keskenyvágányu vasut tervezőinek ezek szerint az volna a céljuk, hogy vasutjukat Tiszaföldvártól Mezőturig vezessék, mi által a 10000 lakosu és gazdag Ócsöd és Mesterszállás forgalmát is e vasutra tereljék és biztosítsák a keskenyvágányu vasutjuk jövedelmezőségét.

A lapokban megjelent hírek előtt jóval hallottunk mi már erről a tervről és mosolyogtunk rajta. Mosolyogtunk pedig azért, mert tervnek ugyan elég jó volna, valóságban azonban ez meg nem állhat. Szinte ugy tűnik fel előttünk ennek az új tervnek és vasut meghosszabbításnak az eszméje, mintha a csongrád—tiszaföldvári vasut létesítése nehézségekbe, sőt elháríthatatlan akadályokba ütköznék és most annak megvalósítása helyett a vezetőség tárgyal más községgel és ajánlja nekik jó pénz mellet vasutját.

Nagy bajban van a csongrád—tiszaföldvári vasut. Hogy miért van bajban, azt a mai viszonyok között minden ember tudja. Nincsen pénze a vasut kiépítésére. Az a csekély összeg, melyet a tiszai alsójárás egy pár községe megszavazott, oly elenyésző csekély, hogy azon csak omnibuszjáratot lehet fentartani. Több község, mint Tiszasas, Tiszaug mit sem szavazott meg, Csépa és Szelevény pedig várakozó álláspontra helyezkedett és várják türelmetlenül a kunszentmártoni rendes vasutat.

A járásban már ugy beszéltek a csongrádi vasutról, hogy abból nem lesz semmi, mert nincs pénz. Most még is felbukkant a keskenyvágányu vasut és nem elégszik meg azzal, hogy Csongrádtól Tiszaföldvárig menjen, hanem Ócsöd és Mesterszállás érintésével Mezőturig akar futni.

Mindez oly szép! Nagy és szép terv! Belőle azonban oly kevésbé lesz valami, mint a csongrád—tiszaföldvári vasutból.

Ócsöd község már megszavazott a kunszentmárton—szarvasi vasutra 190.000 koronát, tette ezt azért, mert Kunszentmártonnal és Szarvassal akar összeköttetésben lenni. E két községbe gravitál Ócsöd, e két helyen adja el terményeit és szerzi be szükségleteit. Mit keresne Ócsöd Tiszaföldváron? Más megyében fekszik, még a Tiszaföldváron levő főszolgabírótság sem igazgathatja. Képtelenség volna tehát elhinnünk a lapok híreit, hogy Ócsöd elpártolt a kunszentmárton—szarvasi vasuttól, mikor a szarvasi vasut már engedélyezve van, a tiszazugi pedig az engedélyezés előtt áll, a tiszaföldvár—mezőturi vasut pedig örökké a levegőben fog lógni.

Mesterszállás község, tudomásunk szerint, nem hogy nem szavazott meg semmit a mezőturi vasutra, de nem is fog megszavazni semmit. Mesterszállás szintén Kunszentmártonba gravitál, lakói kunszentmártoniak, kiknek Tiszaföldváron semmi keresnivalójuk nincs. Emlékeztetünk arra, hogy ezelőtt négy évvel Mesterszállás minden követ megmozgatott, hogy a Kunszentmártonba és ne a Tiszaföldvárra vezető útja köveztessék ki. Habár céljukat nem is érték el, sáros, rozsz uton idejárnak Kunszentmártonba. Csak szólniok kell a mesterszállásiaknak, a szarvasi vasutat oda is bekapcsolják. De hát Mesterszállás szegény község, nagy a pótdadója, most vasutról nem is mer ábrándozni.

A csongrád—mezőturi keskenyvágányu vasut tervét mi mumusnak tartjuk, melylyel a gyermekeket szokás ijesztgetni. Jó ez Mikulás napjára, de máskor, komoly emberek között helye nincs. Ez a nagyhangzásu terv képes egy-két községet beugrasztani és megijeszteni, de mi már olyan nyugodtan fogadjuk, mint a rendes pénteki bójtót. Tudjuk, hogy csak beszéd, de pénz hiányában nem lesz semmi belőle.

A kunszentmárton—tiszazugi vasut ügye a legnagyobb csendben halad előre, azok kiépítése a legközelebb várható. E vasut áldása lesz a környéknek. Tudják ezt a községek is, de fő dolog az, hogy a bennünket támogató községek ne ugorjanak be a hangzatos

beszédeknek, hiszen gondolhatják, minden hírecske csak azért dörög a tiszaföldvári répa-vasut mellett, hogy a mi rendes vasutunk kiépítését megakadályozza.

Ez azonban nem fog sikerülni. Keveset beszélünk, de annál többet teszünk.

Ne hallgassunk senkire, — bizzunk a jövőben. Vasutunk létesülni fog, csaldri bennünk nem fog senki sem.

Az új adótörvények.

Közl: Nagy Zoltán.

A jövedelemadó.

Az az adózó, aki 8000 koronát meg nem haladó jövedelem után adózik, abban az esetben, ha kiskoru gyermekét vagy más hozzátartozóját tartja, a megfelelőnél kisebb adótéttel rovdó meg. És pedig 1—3 ilyen családtag tartása esetén egy fokkal, 4 vagy több családtag eltartása esetén két fokkal lejjebb eső adótéttel. Adókietésnek az esetben nincs helye, ha az adózó ezen lefokozás által atjut az adómentes létminimumon. Az állami, törvényhatósági és községi alkalmazottaknál a lefokozás nem alkalmazható.

A már jogerősen megállapított jövedelemadó utólagosan helyesbíthető, vagy elengedhető, ha annak kényszerbehajtása az adókötelest gazdasági létében veszélyeztetné, vagy a behajtási díjazás előreláthatólag eredménytelen.

Etemi, vagy más egyéb károk, betegség, munkaképtelenség, fegyvergyakorlat és egyéb rendkívüli körülmények, melyek a jövedelmet lényegesen apasztják, a kietésnél figyelembe veendő, ezekből az okokból az adótételek fokozatai mérséklendők.

A jövedelemadó az adókötelesek vallo-másai, az összeiró bizottságok összeírása s a pénzügyigazgatóság rendelkezésére álló egyéb adatok alapján állapítatik meg.

A vallo-másokban az adó kötelesnek s a közös háztartáshoz tartozó családtagjainak bármely forrásból eredő jövedelme bevallandó. Ha olyan jövedelemről van szó, melyeknek értéke csak becslés útján állapítható meg, csupán az e célból szükséges adatok jelentendők be. Szolgálati járandóságoknál, kamat-és járadékjövdelmeknél az azokat szolgáltató neve és lakhelye is bejelentendő.

Kamat-és járadékjövdelmeknél, mezőgazdasági üzemeknél, ha az előző évi jövedelem-ben változás nem állott be, elegendő csak erre a körülményre hivatkozni.

A vallo-mások tartalma hivatalos titok.

Ha a fél a vallomást kiállítani nem tudja, köteles az előljáróság a tollba mondott vallomás alapján az ivet kitölteni s azt igazolni.

A közszolgálatban lévők, ha a megállapított járandóságon kívül más jövedelmük sem maguknak, sem velük egy háztartásban lévő családtagjaiknak nincsen, nem adnak vallomást. Nem adnak ilyen esetben a nyugellátást élvezők sem. Nem adnak általában azok, akiknek adóköteles jövedelme a 2000 koronát meg nem haladja, magánszolgálatban lévők azonban a 800 koronát meghaladó járandóságot bevallani kötelesek. Nem adnak vallomást a nyilv. számadású vállalatok.

Az általános adókiadás megindításakor a pénzügyminiszter által meghatározott időben köteles minden ház tényleges birtokosa lakások és üzlethelyiségek szerint csoportosítva a házban lakók nevét és foglalkozását s lakbérüket, minden albérletbeadó az albérelőt s az általuk fizetett lakbért, minden háztartás feje a háztartáshoz tartozókat (a kiskorúakat is) név és kor szerint kimutatni s ezek közül megjelölni azokat, akiknek közös jövedelmük van, mindenki, aki bárminemű szolgálati illetmény vagy nyugellátás kifizetésére van kötelezve, az illetmény és nyugellátásra jogosítottak névjegyzékét a lakás, foglalkozás s az illetmény megjelölésével elkészíteni. A kimutatások az illetékes elüljárásnál adandók be. Aki a kimutatásokat kiállítani nem tudja, az adatokat az elüljárásnál szóbelileg is előadhatja. A felvétel helyességéért a felelősség a felet terheli. Ezek a kimutatások az összeíró bizottságoknak adandók át.

A vallomások annál az elüljárásnál nyújtandók be, ahol az adókötelesek laknak. Több lakhely esetén az adókiadás helyének megválasztása a felet illeti.

Az adókötelesek összeírását a községek évenként alakított összeíró bizottságok utján teljesítik. Az összeíró bizottság 3 rendes és 3 pótagból áll. Elnökét és helyettesét (lehetőleg a pénzügyi tisztviselőt vagy a községi alkalmazottak közül) a pénzügyigazgatóság jelöli ki, a tagokat és pótagokat az előjáróság választja az adózók közül. A választásnak alapos ok nélkül való visszautasítása 100 k. pénzbírságot von maga után. Városokban és nagyobb községekben több bizottság küldendő ki. A bizottság netáni eljárási költségét a község viseli, a pénzügyi közeg az állam költségén működik.

Az összeíró bizottság az adókötelesek birtok-, vagyon- és keresetviszonyai felől, szükség esetén mások meghallgatásával is beható tájékozást szerez és minden adatot megszerzve, amely a megadóztatáshoz szükséges. Az adókötelezettek valószínű jövedelmét jövedelem források szerint elkülönítve felbecsüli, azoknál, akiknek összes jövedelme a 3000 koronát meg nem haladja, az összes jövedelmet is feltüntetni. Külön jegyzékben foglalandók a más összeíró kerületekben lakó adókötelesek jövedelme. Ez a jegyzék ugyanabban a községben az illetékes összeíró bizottságnak adandó át. Más bizottságok elé tartozó jegyzékek a pénzügyigazgatóságnak küldendő be. Az összeírás az előjáróság utján szintén a pénzügyigazgatósághoz küldendő be.

A pénzügyigazgatóság az összeírások alapján községenként javaslati lajstromokat készít, melyek 8 napi közzemlére kerülnek. Az észrevételek írásban a pénzügyigazgatósághoz adandók be vagy szóbelileg az adókiadó bizottságnál adandók elő.

Aki a vallomást az előírt idő alatt be nem adja, 10 % pótlékot, ha a pénzügyigazgatóság e tárgyban hozzá intézett felhívásának sem felel meg, újabb 4 % pótlékot fizet. A

pótlék 10 és 25 %, ha az adóalap 10.000 koronát meghalad. Ha a fél a kivétési tárgyaláson részt vesz s ott elfogadhatóan igazolja, hogy mulasztása véletlen volt, a pótlékok kivételese mellőzendő. Törendő a pótlék akkor is, ha a jogorvoslatok során igazolják a véletlen mulasztást.

A jövedelemadó az általános keresetiadó s a jövedelem-adó kivételére alakított bizottságok vetik ki. A bizottság 3 év tartamára alakul. Külön-külön bizottság működik a főváros minden kerületében, minden törvényhatósági városban, minden járási székhelyen és minden legalább 10.000 lakossal bíró községben és városban.

Hirek.

Kunszentmárton, december 15.

ÁBRÁNDOZÁS

az élet megrontója! Tudja ezt mindenki és mégis száz ember közül kilencvenkilenc ábrándozik. És miért? Jól esik az ember lelkének magát szebb és jobb világba beleképzelni, hol nincs keserűség, bánat, — csak öröm és vígság, nincs szegénység, — hanem csak bőség és gazdagság.

Ritka az az ember, ki sorsával meg van elégedve. Ez a kutya élet tele van keserűséggel. Az emberek rosszak, nincs testvér, jó barát, olyanok vagyunk egymáshoz, mint Káin volt Ábelhez, mint Ézsau Jákobhoz. Ahelyett, hogy egymást szeretnénk, törünk egymás ellen, hejh, hejh, azt a huncut pénzt de irigyeljük embertársainktól.

Mit csináljon az ember ebben a cudar világban? Oh hazánk nagy költője nem ismerted jól népedet, mikor azt irod egyik gyönyörű költeményedben: ábrándozás az élet megrontója! Dehogy az, dehogy az! Ábrándozás az élet megédesítője. Úgy kell az ábrándozás a magyarnak, mint a mindennapi kenyér. Mi lenne belőlünk, ha nem is ábrándozhatnánk. Ez emel, ez vidít, ez hozza meg a szép és üdítő álmot. Leszünk királyok, vagy államférfiak, kiváló tudósok, praktikus és okos emberek, országra szóló dolgót tervezünk, a szépek millióit boldogítjuk, hasznára vagyunk úgy az egyeseknek, mint a köznek.

Beh szép ez Istenem, beh szép! Milyen szépen el tudunk minden gondolni, olyan várakat tudunk építeni, mely az égig ér. Azonban ez a cudar élet, ez a mostoha, ez a csunya, — legtöbbször széjjel fújja a légvárakat és akkor látjuk, hogy az ábrándozó feje üres és talán éppen ő róla írja a nagy költő: Ábrándozás az élet megrontója.

Észet azért adott az Isten az embernek, hogy azt használja. Elibe adta az egész világot: hass, alkoss, én már egyszer megteremttem azt, tedd azt újjá, olyanná, milyenné vágyaid képzelik. Szébbnél-szebb dolgok létesülnek, mesébe való dolgok valóra válnak. Az ész csodákat művelt, — nagy alkotásai itt állnak előttünk, nem győzünk bámulatával eltelni.

Az élet azonban nem volna teljes, ha kontárok, ábrándozók nem akadnának. Jel-szavuk: ami szabad Jupiternek, az szabad nekik is. Nagy hangon beszélnek, azt hiszik, övék az egész világ és merészen beforakodnak oda, hol nincs erejük megállani és végül az ész elől meghátrálnak az ábrándok világába. — Erre mondja a magyar ember: sokat akar a szarka, de nem bírja a farka.

Ne is ütközzünk meg ezen. Mi lenne a világból, ha csupa okos emberek laktak? A változatosság gyönyörködteti a lelkeket, — és a mai háborus időben éppen olyan szükséges egy kontár, mint egy okos ember, mind a kettő hazáját szolgálja, az egyik ábrándokkal, a másik pedig — észszel.

— **Főispánunk díszelnök.** A vármegyei pénzügyi tisztviselők egyesülete legutóbb tartott közgyűlésében dr. Horthy Szabolcs főispánt egyhangú lelkesedéssel az

egyesület díszelnökévé megválasztotta. A főispán legújabb megválasztását bejelentő küldöttséget a legszivesebben fogadta és megígérte, hogy az egyesületet mindenkor a legmelegebben fogja pártfogolni.

— **Vármegyei közgyűlés.** Jásznagykunszólók vármegye törvényhatósági bizottsága 1912 december 20. napján délelőtt 10 órakor Szolnokon, a vármegyház nagytermében tartja IV-ik évnegyedes rendes közgyűlését. A tárgysorozaton levő ügyekből minket a következők érdekelnek.

Kunszentmárton község határozata, mely szerint Gaál József rendőrbiztost Dóka Bertalan iktató helyettesítéséért 182 korona külön díjazás iránti kérelmével ismételt elutasította. Gaál József felebbezése.

Özvegy Siposs Kálmánné kunszentmártoni lakos kérelme a fogadó, vendéglő, kávéház és kávéház iparokról alkotott vármegyei szabályrendelet 13. §-ának módosítása iránt. Az alispán véleményes előterjesztése.

Kunszentmárton község 1913. évi háztartási, mezőri és községi közmunka költségvetése.

— **Statisztika.** Jásznagykunszólók vármegyében szeptember és október hónapokban született férfi 1403, nő 1353, összesen 2765. Meghalt férfi 686, nő 606, összesen 1292. Tehát a szaporodás volt 1464. A 7 éven alól elhalt és nem orvosolt gyermekek száma volt 11. Halvaszületett 50. Iker 21. Korai szülés 2. Törvénytelen 95 született. Öngyilkosság 20, baleset 10, gyilkosság 2 esetben fordult elő.

— **Tűzrendészet.** Vármegyénk alispánja Csátar Andor csépai gyógyszerész, tűzrendészetünk eme fardadatlan buzgalmu és nagyérdemű uttörő munkáját, a vármegyei tűzoltószövetség titkárát vármegyei tűzrendészeti felügyelővé, Vass Lajos tanító, cibakházai lakost pedig a tiszai alsó járás tűzrendészeti felügyelőjévé nevezte ki.

— **Esküdtek az 1913. évre.** Az 1913. évre Kunszentmártonból a következő esküdtek sorsoltattak ki: Andracsek Demeter, ifj. Benke József, Bozsik Gábor, dr. Domján Jenő, Dósa Lajos, Fazekas Imre, Hegedüs László, F. Józsa Imre és dr. Kovács József.

— **Megnyiták az iskolák.** A kanyaró járvány annyira megszűnt Kunszentmártonban, hogy a hatóság folyó hó 11-én, szerdán a polgári iskolát megnyitotta. Az összes elemi iskolák is megnyílnak folyó hó 16-án, hétfőn. Figyelmeztetjük tehát a szülőket, hogy gyermekeiket hétfőn reggel iskolába küldjék. Két hét óta újabb kanyaró megbetegedés nem fordult elő.

— **Itt a tél!** Bizony itt van a tél. Beköszöntött a hideg. Fehér az utca, a háztető. A járdák sikosak, csuszik az ember, sőt el is esik. Nagyon veszedelmes a kunszentmártoni járda. Hogy miért? Azért, mert nem tisztítják. A hó ráfagy, sőt az eresztől lehulló vízszeppek valóságos jégpályát képeznek és arra csábítják a sportkedvelőket, hogy korcsolyázzanak az utcákon. De hát azért tél a tél, mondják sokan, hogy legyen hideg, sok hó és az utcák sikosak. Csak hogy sok baj is lehet ám abból, ha a járda sikos, csuszós. Megeshetik, hogy ki a lábát, ki a nyakát törí ki. Ha örülünk is a hidegnek, a hónap, a jégnek, azért ne tegyék ki magunkat a biztos veszedelemnek, hanem tisztítsassuk járdáinkat, ne várjuk azt be, míg a hatóság büntetéssel kényszeríti a háztulajdonosokat arra, hogy járdáinkat tiszták legyenek.

— **Községi közgyűlés.** Kunszentmárton község képviselőtestülete, holnap, december hó 16-án, délelőtt 10 órakor, a község házában rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

Bemutattatik a december hóról felvett pénztárvizsgálati jegyzőkönyv.

Bemutattatik a törvényhatóság határozata az 1911 évi számadások jóváhagyása tárgyában.

Bemutattatik a törvényhatóság határozata a Gaál József és Dóka Bertalan személyes pótlékának megszavazása tárgyában.

Bemutattatik a törvényhatóság határozata az előfogatós részére az 1912 évre megszavazott 100 kor. pótlék tárgyában.

Bemutattatik a törvényhatóság határozata az 1911 évi gyámpénztári számadások jóváhagyása tárgyában.

Bemutattatik a törvényhatóság határozata az Alföldi közművelődési egyesületbe való belépés jóváhagyása tárgyában.

Bemutattatik a törvényhatóság határozata a bába díjak megállapítása tárgyában hozott képviselőtestületi határozat jóváhagyása tárgyában.

Bemutattatik a törvényhatóság határozata a községi szervezeti szabályrendelet pótlása tárgyában.

Bemutattatik a törvényhatóság határozata a községi téglagyár haszonbérbeadására vonatkozó szerződés jóváhagyása tárgyában.

Bemutattatik a törvényhatóság határozata a községi jogok hérbeadására vonatkozó szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.

Néhai Kocsis László kereszthalapítványi kötvényének perlése tárgyában előterjesztés. Nagy Zoltán adóügyi jegyző betegsége folytán két heti szabadság engedélyezése tárgyában előterjesztés.

Közpénzek és gyámpénztári tömegek elhelyezése tárgyában.

Augusztai iskola szanatórium és gyermeküdülők ház kérelme segélyezés iránt.

Molnár Klára, Horpácsi Anna és kisleányának a szegényházba való felvétele tárgyában előterjesztés.

Lakatos Antalné Kállai Borbála, M. Kocsis István kérelme 6 kiskorú gyermeke és özv. Huszár Istvánné kérelme 3 kiskorú gyermeke segélyezése iránt.

Kérvények községi adó-tulfizetések visszatalványozása iránt.

Bemutattatik a P. Kis Julianna Kis Antalnéval utcaszabályozási ügyből kifolyólag kötött adás-vevési szerződés.

Bemutattatik a törvényhatóság határozata a vágóhid építési költségeihez hozzájárulás megszavazása tárgyában.

Pál János, Julianna és Gyula, Petrovics Rozália, Salojka Rozália és Sztójka Péter, özv. Szücs Jánosné Bori Mária községi illetősége.

— **Uj szivarok.** A m. kir. dohánytözsdekben folyó évi december hó 1-től új szivarok kerültek forgalomba. Az egyik a Palmas, mely 10 darabonként 1 korona 80 fillérért, a másik a Palmiros, mely 10 darabonként 1 korona 30 fillérért, tehát az első 16, a második 12 fillérért kapható darabonként. Csak hogy az új szivarok a vidékre még nem jutottak el, aki kíváncsi, hogy az új szivar milyen, az menjen fel Budapestre, ott vásárolhat annyit, amennyit akar.

— **A mozi** vezetősége finom ízlésre valló előadással kedveskedik a mai est folyamán, — ugyanis fáradságot és anyagi áldozatot nem

ismerő utánjárással sikerült megszerezni a karácsonyi saison slager műsorát. E műsorból különösen kiemelendők: Az arab leány gyűlölete, mely dráma, Möríc kitüntetés, a világhírű komikus, utólréhetetlen alakítása és Napoleon, Európa-verő nagy francia császár, Fontenbleauxi kastélya. — Aki élvezni és tanulni akar, ne mulassza el a mai előadást megtekinteni.

— **Közgyűlés.** A csépai gazdakör f. hó 8-án tartotta III. évi rendes közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. Az elnökség beszámolt a kör 1912. évi tevékenységéről, melynek végeztével a titkár előterjesztette a háziipari tanfolyamra vonatkozó leíratot, mely szerint az 1913. január 2-án veszi kezdetét s március 1-ig tart; továbbá a gazdasági ismereteknek minél szélesebb körben való terjesztése érdekében a Tiszazug községeiben vetítógépes előadások rendezetnek. Bemutattatott az 1912. évi zárszámadás, mely szerint a bevétel volt 1300 kor. 5 fillér, kiadás 997 kor. 6 fillér. A kör összes vagyona 2449 kor. 90 fillér. Ezek után általános tisztújításra került a sor. Megválasztottak egyhangulag a következők. Elnöknek Domján Ádám, alelnöknek Teresi Imre, ifj. Czucz Mihály, titkárnak Somodi Dezső, s.-titkárnak Szombathelyi Pál, pénztárnoknak Mészáros János, könyvtárnoknak Matyus Gábor. Ig. választmányi tagoknak Szvoboda Imre, Matyus Leó, Könyves Ferenc, Bobor Károly, Hajdu Ferdinánd, Szántó Mór, Rozmisl István, Szombathelyi István, Kornó István, Turi Mihály és Kanyó István. Számvizsgáló bizottsági tagoknak Ladjanszky István, Szvoboda Gergely és Polner Leó. Több kisebb tárgy elintézése után a gyűlést az elnök berekesztette.

— **Elhalasztott műkedvelő.** A kunszentmártoni iparos ifjak önképző egyesülete által karácsony másodnapján tervbe vett műkedvelői előadás és táncmulatság, közbe jött akadályok miatt, újévkor fog megtartatni.

— **Elzúllott mészáros.** Szorgalmas, dolgos mészáros volt Mintálik József a régebbi időben, azonban egy-két éve elkezdett inni, dolgait elhanyagolta, mind lejjebb és lejjebb jutott. Minden idejét a korcsmában töltötte és összekuporgatott pénzét csakhamar elverte. Annyira jutott, hogy gazdája elesapta és Kunszentmártonban nem akadt senki, ki munkát adott volna az elzúllott embernek. Nem volt más tennie, csavargott, mit a csendőrség megsokalt és hazatoloncolta Trecsénmegyébe. Két héttel ezelőtt újra visszajött Kunszentmártonba 1—200 koronával és újra elkezdett inni, mulatni. A pénze azonban nem sokáig tartott, csakhamar eluszott a korcsmákban. Kedden délután már egy fillérje se volt. Reszeg fővel a Körös felé indult és a mikor megpillantotta a vizet, neki szaladt, hogy a vízbe ölje magát. A hideg víztől azonban Mintálik egy perc alatt kijózanodott, banni kezdte tettét és visszakivánczolt az életbe. Elkezdett segítségért kiabálni, mit a Körös parton állók meghallottak és Bodor István cigány utána uszott és kimentette Mintálikot. A hatóság azt hiszi, hogy Mintálik elméje megháborodott és azért ment neki a Körösnek. Hazatoloncolták újra illetőségi helyére.

— **Három leány.** Szarvasról írják lapunknak: Bö istenáldásban volt része az elmúlt héten Rohonczy Sámuel hentesmesternek. A felesége három leánygyermeknek adott életet. Ugy az anya, mint a kis leányok jól érzik magukat. Rohoncyt az egész Szarvas elhalmozta szerencsekívánataival.

— **A Katholikus kör** épületében levő Gazdakörben ma délután 2 órakor gyűlés lesz, melyen minden gazda jelenjék meg a saját érdekében, mert a „Gazdak Biztosító Szövetkezete“ vezértitkárja fog tanulságos előadást tartani a biztosításokról.

— **A malomba.** Molnár a segédjéhez: Aztán megvette-e már Están gazda buzájából a vámot?

— Segéd: Igen is hogy mög.

— Látta Están gazda?

— Nem látta, ép akkor mönt ki a malomból.

— No hát, ha vissza jön, vegyen még egyszer vámot, mert a paraszt csak azt hiszi el amit lát.

— **Fokozhatják-e a műtrágyák valamely ország termésátlagát?** Hogy a műtrágyának nagy termésfokozó hatása van, azt minden intelligens törekvő gazda tudja.

Ebből azonban nem következik az, hogy amennyiben valamely országban megkezdik a műtrágyázást, azonnal emelkedjen az ország átlagtermése is. Nagy mennyiségű műtrágyát hosszabb időn keresztül kell valamely országnak felhasználnia, hogy annak hatása az országos termésátlagokon meglátszódjon. Ennek illusztrálására Magyarország nem alkalmas, mert mindössze 4—5 év óta használunk számottevő mennyiségű műtrágyát, de még mindig nagyon keveset. Annál inkább meglátszik azonban a műtrágyák termésfokozó hatása Németország termésátlagán. Az 1880—1885-i öt éves ciklusban Németországnak 8.20 métermázsza buza-termése volt országos átlagban. Ugyanakkor elhasznált ugyancsak országos átlagban kat. holdanként 3 kg. műtrágyát. Az 1903—07-i öt éves ciklusban 11.41 métermázsza termésátlaga volt s ugyanez években 107 kg. műtrágyát használt el kat. holdanként országos átlagban. Míg tehát 22 év alatt műtrágya fogyasztása 104 kg.-al emelkedett kat. holdanként addig országos termésátlaga 321 kg.-al. A műtrágyázás tehát igazán nagyon hasznos befektetés volt. Ugyanezen idő alatt nálunk, — a hol 1885-ben még nem használtunk műtrágyát, — csak 30 kg.-al emelkedett kat. holdanként buza-termés átlagunk s ma is csak 6.30 métermázsza kat. holdanként, a mi eléggé elszomorító dolog.

— **Tévedésből elvitt szalma.** Tóth Mihály kunszentmártoni lakos az elmúlt héten szalmát vásárolt Mátray Lajos téglagyáros földjén több kisbirtokos által összerakott szalmaboglyákból. Mikor szállítani akarta Tóth a szalmát, az ő két boglya szalmáját akkor már valaki elvitte. Tóth a dolgot úgy fogta fel, hogy ha már az ő szalmáját elvitték, ő is elviszi a még ott levő két boglya szalmát, hátha az előtte szállító eltévesztette a szalmaboglyát, és az övét szállította el a sajátja helyett. Tóth Mihály uram számítása azonban nem ütött be, mert ő nem annak a szalmáját szállította el, a ki az övét elvitte, hanem Szírom József tizedesét, kivel azonban egyesység útján eligazították a tévedésből elhordott szalma ügyét.

— **Vásár.** A gyulai országos vásár december hó 18., 19., 20. és 21-én tartatik meg és pedig 18-án a sertés, 19-én a juh, 20-án a szarvasmarha, 21-én pedig a ló-vásár. Vésztmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

— **Birtokváltozás.** A kunszentmártoni kir. írásbiróság telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltozás jegyeztetett be: Szaszko Ferenc megvette Szabó Ágnes földjét 3600 koronáért,

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1912 december 8-tól 14-ig születtek: Marton Ferenc, Tigyi István, Dantesz Miklós, Biró Iván, Szép Mária Márta. — **Házasságot kötöttek:** Füzesi András és Vig Rozália. **Elhaltak:** Kovács S. Istvánné Kovács Rozália 76 éves, Bozsik Mária 18 éves.

Szabó Lajosnak

az öcsödi határban lévő 56 kis hold első osztályu földje — 20 hold here is van benne — eladó. Venni szándékozik a Baghy-tanyán (Gyalu-pusztá) értekezhetnek a tulajdonossal.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb

Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

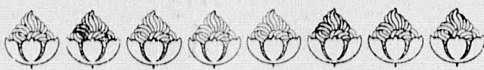
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden darabján rajta van a **Réthy név.** 1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 kor. Mindenütt kapható. Csak Réthy-félét fogadjunk el.

Jó családból való fiu

tanoncnak

felvétetik SCHIFFER JAKAB FIAI rőfös és rövidáru-üzletébe.

Borokat

minden mennyiségben a legmagasabb áron vásárol

Kómár István

Szelevény (Halesz-szőlő.)

Művészi kivitelü

fényképek,

fényképnagyítások és festmények legjutányosabb árban készülnek

Hegedüs V. Utódánál
Szentesen,

Horváth Mihály-utca 1. szám, az új lutheránus templom átellenében.

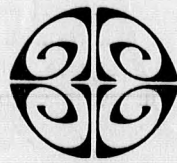
Meghívásra bárhová kiutazunk.

A már világhírű Kolozsvári (Heinrich) Szent László fertőtlenítő Pipere-szappan

kincset ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és a mellett remek illatával kiváló bőrfinomító anyaga folytan elsőrangú kosmetikai cikk.

Kapható mindenütt. Ára 70 fillér.

WOLF DEZSŐ KÖNYVNYOMDÁJA KUNSZENTMÁRTON.

Mindennemü könyvnyomdai munkát modern kivitelben a legolcsóbban készít a legrövidebb idő alatt.

21688/p. 1912.

Hirdetmény.

A szolnoki kir. törvényszék köz-
hírré teszi, hogy a Szolnok—Csongrád
tiszabalparti ármentesítő és belvízszabá-
lyozó társulat céljaira a nagyrévi
1447, 1448, 1449, 1523, 1528, 1529,
1532, 1533, 1536, 1537, 1540, 1541,
1542, 1544, 1545, 1550, 1551, 1554,
1555, 1560, 1561, 1566, 1573, 1576/1
1576/2, 1577, 1578 hrsz., továbbá a
tiszauzi 228, 238, 248, 249, 1077,
1078, 1080, 1081, 1082, 1085, 1097,
1098, 1100, 1102, 1105, 1110, 1111,
1113, 1114, 1134/2, 1135, 1138
1139, 1140/2, 1145, 1233, 1234, 1235
1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241
1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247
1248, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253
1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259,
1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265,
1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271,
1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277,
1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283,
1284, 1285 helyrajzs. kisajátított terü-
letek kártalanítási ára megállapítása iránt
folyamatba tett ügyében az egyeztetési
eljárásra s ennek nem sikerülte esetén
a szakértői becsü megejtésére határnap-
ul **1912. december hó 16. napjának**
d. e. 9 óráját Nagyrev község há-
zához és 1912. december 19. napjá-
nak d. e. 9 óráját Tiszaug község
házához kitzte.

Felhivatnak tehát az összes érde-
keltek, hogy a fenti határnapokon an-
nál is inkább jelenjenek meg, mert ne-
taláni elmaradásuk a tárgyalás megtar-
tását s a kártalanítási összegre vonatkozó
érdemleges határozat meghozatalát
nem gátolja, igazolásnak pedig sem az
egyéni külön értesítés elmaradása, sem
a tárgyalásról való elmaradás miatt
helye nincs.

Szolnokon, 1912. évi november hó
27. napján.

MÉSZÁROS,
jegyző.

Egy jókarban levő cséplőgép eladó

Venni szándékozók forduljanak Gyalay
Simon kőművesmesterhez.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás és
szamárköhögés ellen a

KAISER-féle

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

6100 köszönő- és hálalevél magánosoktól
és orvosoktól.

A legkülönlegesebb, legízletesebb bonbonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér.

Dobozonként 60 fillérért kapható:

Lukács Andor

gyógyszertárban, piactér.

Minden idényre

Nagy választék

férfi, fiu és gyermekruhákban,
női és leány kabátokban.

Dus választék fehérneműek, cipők
és kalapokban, továbbá keztyűk,
szőrmeáruk és egyéb divatcikkekben

Nagy karácsonyi
játékkiallítás.

HERZ SÁNDOR divatáru
üzletében

Kunszentmárton, Piactér.

Hufler és Kalech

nap- és esernyőgyár

Budapest, IV., Kecskeméti-u. 9. szám.

Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készít-
ményű **nap- és esernyőkben**. Nagy választék
valódi **francia fűzőkben**. Nagy raktár
szőrmeárukban. Javítások és áthuzatok a
legolesőbb árak mellett elfogadtnak. Minden-
féle átalakítások elfogadtnak. Rendelések posta
útján eszközöltetnek.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel hozom tudomására a nagy-
érdemű közönségnek, hogy

cipész-üzletemet,

mely hosszú ideig az Ipartestület bérházában
volt elhelyezve, folyó év szeptember hó 1-től

Bethlen-utca 1108. sz. alá

(saját ház) Zsárta Mihály szomszédságában he-
lyeztem át. — Minden szakmában vágó mun-
kákat, úgy mint eddig, ezután is kifogástalan
kivitelben és jutányos árban álltok elő. Sze-
mélyes, vagy levélbeli megbízásokra bárkinek
is készséggel rendelkezésére állok. — **Raktá-
rban nagy választék férfi, női és gyer-
mek cipőkben**. Javításokat mérsékelt ár
mellett vállalok.

Köszönöm a nagyközönség eddigi szives
pártfogását s kérem azt jövőben is.

Tisztelettel

GAÁL ISTVÁN, cipész.

Ujdonság a Lecithin cognak

tápláló ereje folytán elsőrendű erősítő
gyógycognac.

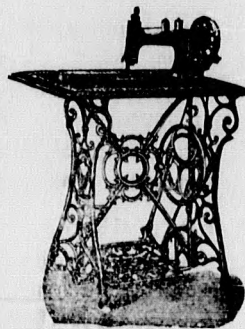
A Lecithin Cognac testileg visszamaradt
egyéneknél, úgy gyermekeknél, mint felnőt-
teknél, de kivált lábadozóknál lévő gyengél-
kedőknél esodálatos hatással bír, mert a ha-
nyatló erő rövid használat után tökéletesen
helyre áll, miért is az orvosok nagyon ajánlják.

Kizárólagos egyedüli elárúsító hely
Kunszentmártonban:

Tóth Károly

fűszer- és csemege üzletében.

Kényelmes havi vagy heti részletfizetésre

varrógépek,

kerékpárok

és

gramofonok

Olcsó árak. Dús választékban

órák, ékszerek,

látványos és

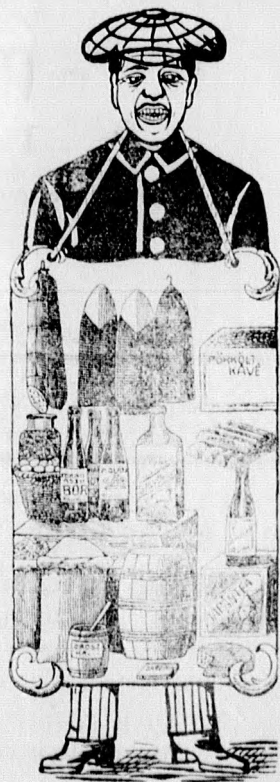
tajtékipák

DÉVAI JENŐ

órák, ékszerész, varrógép és kerékpár
nagy raktárában

Kunszentmárton, piactér.

Jó forgalmu
italmérési üzlet
házzal együtt örökáron eladó
vagy itésnek kiadó. — Cím a kiadóhivatalban megtudható.

Karácsonyfák,

Ragyogó és csillogó

karácsonyfa

diszek,

salon-cukorkák

nagy választékban

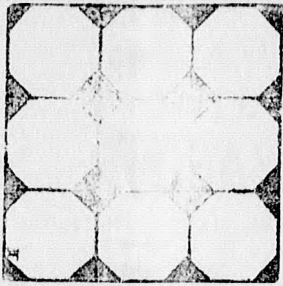
Molnár János

fűszer- és csemegekereskedésében

kaphatók.

Magyar és német szabásu
kész férfiruhák
 legújabb divatu
női kabátok,
 valamint
gyermek-ruhák
 legolesőbban beszerezhetők
Markovits Armin
 szabó-üzletében
 Kunszentmárton, Piac-tér.

Géperőre
 berendezett
cementlap
 készítő telep

Kunszentmártonban.

Cementlapokat,

melyek külső- és belső-kövezésekre igen alkalmasak, **géperőre berendezett**

cementlap készítő telepemen a legdiszesebben mintázott és sima formában állítom elő többféle színezéssel.

Mintákat mindenki saját ízlése szerint választhat.

Az árak a lehető legolesőbbak.

Cement eladás nagyban és kicsinyben oleső és jó kiszolgálás mellett.

ifj. Tomonyiczka József

építési vállalkozó és cementlap készítő

Kunszentmárton, Szapáry-u. 868—869. sz.

Mindent nap állandóan kapható a
Szarvasi Pletenik-féle virsli
 Egy pár nagy főve 24 fill. Egy pár kicsi főve, tormával és kenyérrrel, 20 fill. Szafaládé 10 fillér.

Szalonna, disznósajt, kolbász és pácolt halak állandóan raktáron a legfrissebb állapotban.

Rum, cognak, likőr.

Gyomor baj, sápadtság és gyermekágyban levőknek erősítőszernak melegen ajánlom

Lecithin-gyógycognakot

tüdőbetegeknek

Emmocvelle ásványvizet.

Mézédes

Almería ringlót-szőlő és mindenféle friss fűszerárak a legolesőbban kaphatók

Tóth Károlynál

Kunszentmártonban.

Női kalap divatterem megnyitás.

Tisztelettel tudatom Kunszentmárton és környéke n. é. hölgyközönségével, hogy helyben, a zsidó templom mellett, **Deák Ferenc-utca 1235. szám** alatt egy a mai kor igényeinek megfelelő

női kalap divattermet nyitottam.

Raktáron tartom a **legújabb divatu női kalapokat** és mindenféle hozzávalókat. Javításokat és átalakításokat gyorsan, pontosan és a legizlésebben eszközök. — Kérem a n. t. hölgyközönséget, hogy szükségletük esetén megtisztelő bizalmukkal kitüntetni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Silberstein T., divatárusnő.

Géperőre berendezett asztalos-műhely
 Kunszentmártonban.

Van szerenésém Kunszentmárton és környéke n. é. közönségének b. tudomására hozni, hogy **Bethlen-utca 1136. számú házamban levő**

ASZTALOS-MŰHELYEMET géperőre rendeztem be.

Abban a helyzetben vagyok, hogy famegmunkáló gépemmel, melyet kilenc lóerejű motor hajt, a legnagyobb munkákat is a legrövidebb idő alatt a legpontosabban végezhetem.

A legjutányosabban készítek

mindennemű épület- és butormunkákat.

Kész butor mindenkor kapható.

Tisztelettel kérem a nagy közönséget, hogy ezen vállalatomban b. megrendeléseikkel támogatni sziveskedjenek.

Tisztelettel

PÁSZTI ALBERT

épület és butorasztalos.

Első minőségű **falitéglát**

és

fedélcserepet

napi áron szállit bármily mennyiségben

Kunszentmártoni Községi Téglagyár.

Ferenczy József.

Magyar gazdasági gépraktár, Szentes Rákóczi-tér 14. szám.

Értesitem a t. gazdaközönséget, hogy a legújabb gyártmányu **benzinmotorok és cseplők, kaszaló és aratógépek,** ugyszintén **páncélekék, boronák, szecs kavágók, járgányok** s továbbá ezek alkatrészei

Műszaki áruk, ugymint: mázsák, furógépek, olajkannák, kulesok, reszelők, kalapácsok, minden fajta géphez való zsirzók szijak, manometerek, vízvezeték csapok és ehez való kellékek és mindennemű olajok, zsírok, zsákok, kötelek, ponyvák nagy választékban.

Fiók-raktár Kunszentmártonban BALLA N. PÉTER urnál

Mátyás király-utca 1264. szám alatt.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri **Pusztai Ferenc** magyar gazdasági gépraktára Szentesen.